

Liceum Ogólnokształcące im. Bogusława X
w Białogardzie

RAPORT Z DIAGNOZY

Liceum Ogólnokształcącego im. Bogusława X
w Białogardzie w zakresie podnoszenia
kompetencji kluczowych i umiejętności
uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy
(kształcenie ogólne)

DYREKTOR SZKOŁY:

DYREKTOR
Liceum Ogólnokształcącego im. Bogusława X
w Białogardzie
mgr inż. Daniel Glinka

ZATWIERDZIŁ:

STAROSTA

mgr Piotr Pakuszto

WICESTAROSTA

mgr Sebastian Balcerzak

Białogard, dnia 12 marca 2019 roku

I. Wstęp

Celem ogólnym diagnozy jest określenie zapotrzebowania na wsparcie w ramach projektów współfinansowanych ze środków UE, a w szczególności:

- a) analiza wyników osiąganych przez uczniów,
- b) analiza zapotrzebowania na zajęcia pozalekcyjne, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć matematyczno - przyrodniczych oraz zajęć rozwijających kompetencje kluczowe na rynku pracy,
- c) analiza wyposażenia szkoły po kątem nauczania przedmiotów matematyczno - przyrodniczych i TIK,
- d) analiza zapotrzebowania uczniów na doradztwo zawodowe.

Diagnoza problemu została oparta na analizie danych zastanych i badaniu ankietowym. Analiza danych zastanych opierała się przede wszystkim na dokumentach opracowanych w szkole oraz raportach Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej.

Wykaz źródeł:

- a) Analiza egzaminu maturalnego 2018 z matematyki opracowana przez nauczycieli Liceum Ogólnokształcącego im. Bogusława X w Białogardzie
- b) Analiza egzaminu maturalnego 2018 z biologii opracowana przez nauczycieli Liceum Ogólnokształcącego im. Bogusława X w Białogardzie
- c) Analiza egzaminu maturalnego 2018 z chemii opracowana przez nauczycieli Liceum Ogólnokształcącego im. Bogusława X w Białogardzie
- d) Analiza egzaminu maturalnego 2018 z geografii opracowana przez nauczycieli Liceum Ogólnokształcącego im. Bogusława X w Białogardzie
- e) Analiza egzaminu maturalnego 2018 z języka angielskiego opracowana przez nauczycieli Liceum Ogólnokształcącego im. Bogusława X w Białogardzie
- f) Analiza egzaminu maturalnego 2018 z języka niemieckiego opracowana przez nauczycieli Liceum Ogólnokształcącego im. Bogusława X w Białogardzie
- g) Sprawozdanie z egzaminu maturalnego 2018. Osiągnięcia uczniów kończących Liceum w roku 2018 - opracowane przez Centralną Komisję Egzaminacyjną,
- h) Diagnoza wstępna uczniów przyjętych do klas pierwszych w roku szkolnym 2018/2019
- i) EWD - wskaźniki trzyletnie, dostępne na stronie internetowej <http://ewd.edu.pl/>.

Badaniu ankietowym, które zostało zrealizowane w okresie od września do grudnia 2018 r. Podczas badania wykorzystano 9 ankiet:

- a) Ankieta nr 1 - Potrzeby placówki oświatowej (Dyrektor szkoły),
- b) Ankieta nr 2 - Zapotrzebowanie na wyposażenie pracowni matematycznej (nauczyciele przedmiotu),
- c) Ankieta nr 3 - Zapotrzebowanie na wyposażenie pracowni biologicznej (nauczyciele przedmiotu),
- d) Ankieta nr 4 - Zapotrzebowanie na wyposażenie pracowni chemicznej (nauczyciel przedmiotu),
- e) Ankieta nr 5 - Zapotrzebowanie na wyposażenie pracowni geograficznej (nauczyciel przedmiotu),
- f) Ankieta nr 6 - Zapotrzebowanie na wyposażenie pracowni językowej (nauczyciel przedmiotu),
- g) Ankieta nr 7 - Zapotrzebowanie na pomoce dydaktyczne i inny sprzęt niezbędny do realizacji programów nauczania z wykorzystaniem TIK (nauczyciel informatyki, nauczyciele),

- h) Ankieta nr 8 - Oczekiwania uczniów wobec szkoły,
- i) Ankieta nr 9 - Potrzeby uczniów w zakresie doradztwa zawodowego.

Kwestionariusz ankiety nr 1 składał się z 30 pytań (otwartych, półotwartych, zamkniętych) obejmujących następujące obszary:

- a) dane szkoły (liczba uczniów w podziale na klasy, wyniki szkoły, czy szkoła posiada dokumenty dotyczące rozwoju szkoły, jej wizji itp.),
- b) zajęcia pozalekcyjne (jakie zajęcia były realizowane w szkole w ramach projektów, w ramach budżetu powiatu, zapotrzebowanie na zajęcia wyrównawczo - kompensacyjne, zapotrzebowanie na zajęcia dodatkowe, czy w szkole jest nauczyciel, który może poprowadzić zajęcia, zainteresowanie zastosowaniem innowacyjnych metod nauczania),
- c) program doradztwa edukacyjno - zawodowego (czy w szkole funkcjonuje Szkolny Ośrodek Wsparcia Kariery, czy szkoła zatrudnia psychologa, czy w szkole prowadzone są zajęcia z doradztwa edukacyjno - zawodowego, w jaki sposób prowadzone są zajęcia z doradztwa edukacyjno - zawodowego, zapotrzebowanie na formy doradztwa edukacyjno - zawodowego),
- d) baza dydaktyczna szkoły - zapotrzebowanie szkoły na sprzęt dydaktyczny w odniesieniu do poszczególnych pracowni np. matematycznej, informatycznej, chemicznej, biologicznej, geograficznej, pytania diagnozujące liczbę osób niepełnosprawnych w szkole i rodzaj niepełnosprawności w powiązaniu z zapotrzebowaniem na remont lub dostosowanie sal do potrzeb tych osób),
- e) doskonalenie kompetencji kadry dydaktycznej (zainteresowanie nauczycieli podnoszeniem kwalifikacji m.in. w obszarze nowych, innowacyjnych metod nauczania),
- f) zaangażowanie rodziców w proces edukacji dzieci i młodzieży (pytanie o formy zaangażowania),
- g) dodatkowe uwagi.

Kwestionariusze ankiet od nr 2 do nr 6 składały się z pytań dotyczących posiadania przez szkołę wyposażenia pracowni zgodnie z katalogiem wyposażenia szkolnych pracowni przedmiotów przyrodniczych opracowany przez MEN, badana była ilość sprzętu posiadana przez szkołę oraz jaka ilość powinna być dokupiona. Badane jest również zapotrzebowanie na inne wyposażenie niewymienione w katalogu MEN.

Kwestionariusz ankiety nr 7 badał zapotrzebowanie na pomoce dydaktyczne i inny sprzęt niezbędny do realizacji programów nauczania z wykorzystaniem TIK zgodny z katalogiem określonym przez MEN, badana jest ilość sprzętu posiadana przez szkołę oraz jaka ilość powinna być dokupiona. Badane jest również zapotrzebowanie na inne wyposażenie niewymienione w katalogu MEN.

Kwestionariusz ankiety nr 8 badał oczekiwania uczniów wobec szkoły w zakresie organizacji dodatkowych zajęć pozalekcyjnych.

Kwestionariusz ankiety nr 9 przygotowany przez Pedagogę szkolnego badał oczekiwania uczniów wobec szkoły w zakresie organizacji dodatkowych zajęć z doradztwa zawodowego.

II. Opis szkoły

Liceum Ogólnokształcące im. Bogusława X w Białogardzie znajduje się na terenie powiatu białogardzkiego w województwie zachodniopomorskim. Powiat ma charakter głównie rolniczy. W sferze gospodarczej rolnictwo uzupełnione jest przetwórstwem spożywczym i drzewnym. Stopa bezrobocia w powiecie na koniec lutego 2019 r. wyniosła 19%, i jest wyższa od średniej województwa zachodniopomorskiego o 11,8 p.p. (raport GUS z 25.02.2019 r.). 12,7% zarejestrowanych bezrobotnych

to ludzie młodzi w wieku 18-25 lat. Powyższa sytuacja nakłada na szkołę dodatkowe wyzwania związane z właściwym przygotowaniem uczniów do startu w dorosłe życie.

Liczba uczniów Liceum Ogólnokształcącego im. Bogusława X w Białogardzie kształtuje się następująco:

Rok szkolny	Liczba uczniów	Liczba dziewcząt	Liczba chłopców
2018/2019	161	115	46
2017/2018	166	119	47
2016/2017	175	110	56

W roku szkolnym 2018/2019 w szkole powtarza klasę pierwszą 1 uczennica, klasę drugą 3 uczniów (2 dziewczyny, 1 chłopiec) oraz 2 uczniów powtarza klasę trzecią (1 dziewczyna, 1 chłopiec). Jedna uczennica zdecydowała nie powtarzać roku w naszej szkole.

W szkole pracuje 21 nauczycieli (16 kobiet, 5 mężczyzn), w tym 7 w niepełnym wymiarze. Szkoła zatrudnia również pedagoga, która również pełni funkcję doradcy zawodowego.

Zdawalność matur w szkole w roku 2018 wyniosła 92% (o 6 punktów procentowych powyżej średniej kraju). Zdawalność matury z języka polskiego wyniosła w naszej szkole 100% (98% średnia kraju), angielskiego – 100% (96% średnia kraju) i niemieckiego – 100% (95% średnia kraju). Zdawalność egzaminu z matematyki wyniosła 92% i była wyższa o 4 p.p. od średniej kraju.

Średnie wyniki poszczególnych egzaminów kształtują się następująco:

Rok szkolny	Szkoła	Województwo	Kraj
Język polski	58,6%	54%	55%
Język angielski	75,07%	72%	72,5%
Język niemiecki	57%	58%	61%
Matematyka	48%	52%	56%
Biologia	20,14%	31,67%	32%
Chemia	16,91%	38,27%	40%
Geografia	37%	27,27%	30%
Informatyka	30%	28,96%	34%

III. Diagnoza szkoły w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych oraz umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy, a także zapotrzebowania uczniów na tego typu działania (Typ projektu nr 7, 8).

Analiza ankiety nr 1 wypełnionej przez Dyrektora szkoły wykazała, że w kontekście wspierania rozwoju kompetencji kluczowych uczniów szczególnego wsparcia wymagają działania pozwalające na uwzględnienie kształtowania jednocześnie wielu kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz wykorzystanie nowoczesnych pomocy dydaktycznych wspierających proces nauczania

i uczenia się, m.in. z wykorzystaniem narzędzi do nauczania języków obcych, przedmiotów przyrodniczych i matematycznych.

Nauczyciele wskazali na konieczność realizacji zajęć dodatkowych o nowatorskich rozwiązaniach programowych i metodycznych oraz organizację zajęć wyrównawczych dla najslabszych uczniów. Odpowiadając na pytanie, które z działań w zakresie doposażenia w pomoce dydaktyczne wymaga wsparcia nauczyciele wskazali na: specjalistyczne oprogramowania do pracy z uczniami, materiały dydaktyczne, sprzęt i pomoce niezbędne do zajęć metodami laboratoryjnymi i eksperymentalnymi.

Analiza wyników egzaminów maturalnych wskazuje, że uczniowie Liceum najlepiej poradzili sobie z językiem polskim i angielskim oraz geografią osiągając wyniki wyższe od średniej województwa i kraju. Gorsze rezultaty uczniowie osiągają z matematyki, biologii, chemii uzyskując wyniki poniżej średniej wojewódzkiej i kraju. Jednak diagnoza wstępna uczniów przyjętych do klas pierwszych w latach 2016-2018 wskazuje na olbrzymie dysproporcje między najlepszymi i najslabszymi uczniami. W szkole brakuje zajęć wyrównawczych, ponieważ problemem jest finansowanie zajęć pozalekcyjnych, zajęcia dodatkowe dotychczas prowadzone realizowane były w ramach zniesionych dodatkowych godzin dydaktycznych nauczycieli wynikających z artykułu 42 Karty Nauczyciela lub w klasach trzecich w ramach kończącego się projektu finansowanego ze środków UE. Przeprowadzona diagnoza wykazała konieczność uatrakcyjnienia oferty edukacyjnej szkoły o zajęcia zachęcające uczniów do nauki przedmiotów: matematyki, geografii i języków obcych. Pożądana jest realizacja zajęć pozalekcyjnych o tematyce dostosowanej do zainteresowań uczniów, jednocześnie poszerzając ich wiedzę z podstawy programowej w/w przedmiotów. Istotnym zagadnieniem jest rozwijanie u uczniów kompetencji o kluczowym znaczeniu dla dalszej edukacji, jakimi są kompetencje matematyczno-przyrodnicze i językowe. Zajęcia te powinny przyczynić się do kompleksowego rozwoju intelektualnego, osobowościowego i fizycznego uczniów. Baza sprzętowa szkoły wymaga doposażenia. Niezwykle ważne jest doposażenie pracowni matematycznej, językowej, geograficznej w których brakuje sprzętu lub obecne wyposażenie jest przestarzałe i wymaga wymiany na nowe. Wskazywali na to w swoich ankietach zarówno uczniowie (60%) jak i nauczyciele (45%).

W części ankiet dotyczącej doradztwa zawodowego 60% uczniów stwierdziło, że potrafi wyznaczać sobie cele edukacyjno-zawodowe, a 70% stwierdziło, że zna swoje mocne i słabe strony. 42% uczniów zna lokalny rynek pracy, 13% uczniów potrafi korzystać z instytucjonalnych form wsparcia. 80% uczniów oczekuje organizacji zajęć z doradztwa zawodowego, spotkań z przedstawicielami różnych zawodów oraz wyjść do instytucji takich jak: Powiatowy Urząd Pracy, Inkubator Przedsiębiorczości, itp. W swojej ankiecie Dyrektor wskazał na ciążyący na nim obowiązek prawny organizacji zajęć z doradztwa zawodowego.

W ankiecie 62% uczniów wskazało konieczność wprowadzenia programu stypendialnego dla szczególnie uzdolnionych uczniów jako narzędzia promocji osiągnięć edukacyjnych.

IV. Diagnoza szkoły w zakresie warunków dla nauczania opartego na metodzie eksperymentu (Typ projektu nr 11).

W kontekście możliwości pracy na rozbudzaniu kreatywności i innowacyjności u uczniów nauczyciele i Dyrekcja szkoły dostrzegają następujące potrzeby:

- modyfikacja dotychczasowej oferty edukacyjnej poprzez wprowadzenie nowych form aktywności,
- rozwój nauczania opartego na eksperymentach w szczególności w obszarze nauk przyrodniczych z wykorzystaniem dostosowanych do potrzeb i możliwości uczniów pomocy i narzędzi dydaktycznych,

- doposażenie szkolnych pracowni w niezbędne pomoce dydaktyczne, sprzęt laboratoryjny oraz sprzęt i materiały niezbędne do przeprowadzania doświadczeń, eksperymentów, czy doświadczeń.

Z kolei uczniowie na pytanie, jakie nowe rozwiązania warto by wprowadzić w szkole lub na które aktualne rozwiązania położyć większy nacisk, wskazali przede wszystkim:

- nauczanie oparte na metodzie eksperymentu,
- doposażenie szkolnych pracowni w narzędzia do nauczania przedmiotów przyrodniczych.

W szkole brakuje podstawowego wyposażenia pracowni umożliwiającego realizację doświadczeń/pokazów zgodnie z podstawą programową. Mimo to w szkole prowadzone są innowacyjne metody nauczania.

IV. Diagnoza szkoły w zakresie korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) (Typ projektu nr 12).

Potrzeby nauczycieli w zakresie TIK zostały określone na podstawie ankiet wypełnionych przez nauczycieli. Szkoła dysponuje zestawami multimedialnymi, jednak konieczne jest zwiększenie ich liczby. Ich ilość ogranicza możliwość przeprowadzenia zajęć z wykorzystaniem nowoczesnych technologii. Niezbędne jest polepszenie bazy dydaktycznej i wyposażenia szkoły w sprzęt i urządzenia TIK i programy multimedialne przydatne w zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych. Funkcjonalny i sprawny sprzęt zdecydowanie podniesie atrakcyjność i jakość prowadzonych zajęć i wpłynie pozytywnie na osiągnięcia dydaktyczne szkoły.

100% ankietowanych odpowiedziało, że chciałoby mieć dostęp do narzędzi TIK w czasie prowadzenia zajęć. 90% nauczycieli uznało, że posiada kompetencje pozwalające na korzystanie z narzędzi TIK podczas lekcji. Nauczyciele nie wskazują na braki w umiejętności wykorzystywania narzędzi TIK w procesie dydaktycznym, lecz na brak narzędzi. Zarówno Dyrektor szkoły jak i trzech nauczycieli w swoich ankietach wskazali na potrzebę zakupu zestawów multimedialnych składających się z laptopa, rzutnika, ekranu i głośników (4 odpowiedzi). Ponadto z ankiet wypełnianych przez Dyrektora i nauczycieli wynika potrzeba doposażenia pracowni: biologicznej, geograficznej i językowej w multimedialne oprogramowanie edukacyjne. Z kolei uczniowie w swoich ankietach wskazywali: zwiększenie wykorzystania nowoczesnych technologii na lekcjach (65%), doposażenie szkolnych pracowni w sprzęt multimedialny (55%), wprowadzenie zajęć o tematyce informatycznej do szkoły, np. programowania i mechatroniki (35%). Nauczyciel informatyki w swojej ankiecie jako priorytetowe wskazał doposażenie pracowni w zestawy Arduino umożliwiające praktyczną naukę programowania wzbogaconą o elementy mechatroniki.

V. Podsumowanie

L.p.	Zidentyfikowany problem / potrzeba	Zakres oczekiwanego wsparcia z krótkim uzasadnieniem (postulowany sposób rozwiązania problemu)
1	Brak pełnych możliwości nabywania i rozwijania przez uczniów umiejętności z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych i językowych przydatnych na rynku pracy bądź na kolejnym etapie kształcenia	Zorganizowanie dodatkowych zajęć rozwijających kompetencje matematyczno-przyrodnicze i językowe: - cztery grupy zajęć kół wyrównawczych z matematyki - cztery grupy zajęć kół wyrównawczych z języków obcych - dwie grupy zajęć koła geograficznego - program stypendialny dla uczniów szczególnie uzdolnionych. Doposażenie szkolnych pracowni: - geograficznej w niezbędne pomoce dydaktyczne

		- językowej w multimedialne oprogramowanie wspomagające proces dydaktyczny. Zaproponowane rozwiązania pozwolą udostępnić uczniom atrakcyjne zajęcia edukacyjne umożliwiające im poznanie i rozwój kompetencji matematyczno-przyrodniczych i językowych sprzyjających codziennemu funkcjonowaniu w swoim środowisku. Barierą organizacji tych zajęć i zakupu doposażenia jest brak środków finansowych szkoły na ten cel. Grupa docelowa: uczniowie.
2	Brak dodatkowych zajęć opartych na metodzie eksperymentu	Zorganizowanie dodatkowych zajęć opartych o metodę eksperymentu: - dwie grupy zajęć koła biologicznego - dwie grupy zajęć koła chemicznego. Doposażenie szkolnych pracowni: - biologicznej w niezbędny sprzęt laboratoryjny i pomoce dydaktyczne - chemicznej w niezbędny sprzęt laboratoryjny, odczynniki chemiczne i pomoce dydaktyczne. Zaproponowane rozwiązania pozwolą udostępnić uczniom odpowiednią infrastrukturę oraz atrakcyjne zajęcia edukacyjne umożliwiające im poznanie i rozwój kompetencji przyrodniczych sprzyjających codziennemu funkcjonowaniu w swoim środowisku. Barierą organizacji tych zajęć i zakupu doposażenia jest brak środków finansowych szkoły na ten cel. Grupa docelowa: uczniowie.
3	Brak dodatkowych zajęć naukowo-technicznych zwiększających szansę uczniów na rynku pracy	Zorganizowanie dodatkowych zajęć dwóch grup koła programistycznego z elementami mechatroniki. Doposażenie pracowni w zestawy Arduino wspomagające praktyczną naukę programowania z elementami mechatroniki. Barierą zakupu tych zestawów jest brak środków finansowych szkoły na ten cel. Grupa docelowa: uczniowie.
4	Brak wystarczającej wiedzy u uczniów pozwalającej im na wybór dalszej drogi kształcenia	Umożliwienie uczniom: - uczestnictwa w zajęciach indywidualnego i grupowego doradztwa zawodowego - spotkaniach z przedstawicielami różnych zawodów. Uczestnictwo w proponowanych spotkaniach poszerzy wiedzę uczniów na temat ich własnego potencjału rozwojowego oraz możliwości wykorzystania go dla własnego rozwoju. Grupa docelowa: uczniowie.
5	Niewystarczające wyposażenie szkoły w narzędzia TIK	Zakup trzech zestawów multimedialnych do pracowni przedmiotowych pozwoli nauczycielom na urozmaicenie zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych. Barierą zakupu tych zestawów jest brak środków finansowych szkoły na ten cel. Grupa docelowa: szkoła